

middelburg

brandweerkazerne president rooseveltlaan

beoordeling mogelijke effecten op beschermde
natuurwaarden

opdrachtgever : Gemeente Middelburg
nummer : 709.00782500
datum : 18 april 2007

opdrachtleider : ir. T.C.M.C. van Aalst
auteur(s) : ir. J.J. van den Berg

Inhoud	1
1. Inleiding	blz. 3
1.1. Aanleiding en doel	3
1.2. Gebiedsbescherming: Natuurbeschermingswet 1998	3
1.3. Soortbescherming: Flora- en faunawet	4
1.4. Doel	4
1.5. Verantwoording	5
2. Beschikbare gegevens van het plangebied	7
2.1. Gebiedsbescherming: Natura-2000 gebieden	7
2.2. Beschikbare inventarisatie gegevens Natuurloket	7
2.3. Locatiebeschrijving	8
3. Verwachte effecten op natuurwaarden	11
3.1. Effecten op beschermd gebied	11
3.2. Effecten op beschermd soorten	11
3.3. Zorgvuldig handelen	12
4. Conclusies beoordeling	13

1. Inleiding

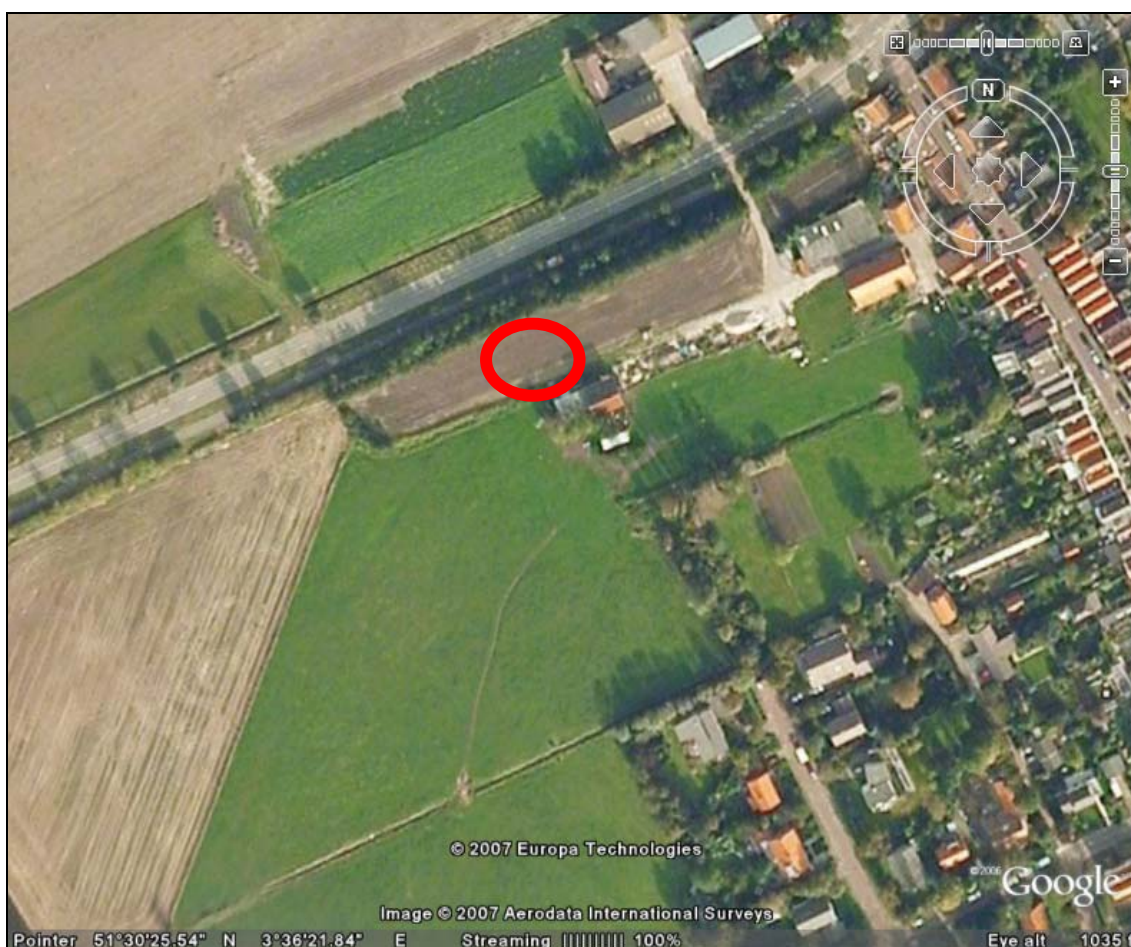
3

1.1. Aanleiding en doel

Aanleiding

Om te kunnen voldoen aan de gestelde aan rijtijden is het noodzakelijk dat er een kleine brandweerkazerne langs de President Rooseveltlaan komt. De beoogde locatie is momenteel in gebruik als akkerland en voor een klein gedeelte als sloot en grasland.

De beoogde nieuwbouw past niet in het vigerende bestemmingsplan De gemeente wil medewerking verlenen via het toepassen van een vrijstellingsprocedure ex artikel 19, lid 2 WRO. Deze ontwikkeling dient getoetst te worden aan de Natuurbeschermingswet 1998 (gebiedsbescherming) en de Flora- en faunawet (soortbescherming).



Figuur 1 Locatie van de beoogde brandweerkazerne (foto Google earth)

1.2. Gebiedsbescherming: Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet 1998 houdt – in hoofdzaak – het volgende in. De minister van LNV gaat over tot aanwijzing van gebieden, zoals bedoeld in de Vogel- en Habitatrichtlijn. In een aanwijzingsbesluit wordt de instandhoudingsdoelstelling bepaald van de zogenoemde Natura-2000 gebieden. Hiertoe behoren in ieder geval de instandhouding van natuurlijke leefgebieden (Vogelrichtlijngebieden) en de instandhouding van natuurlijke habitats of populaties (Habitat-

richtlijngebieden). De instandhoudingsdoelstelling kan echter ook betrekking hebben op behoud, herstel en ontwikkeling van natuurschoon of natuurwetenschappelijke waarden.

Met het oog op de instandhoudingsdoelstelling stellen Gedeputeerde Staten voor de betrokken gebieden een beheersplan vast. In dit beheersplan wordt aangegeven welke instandhoudingsmaatregelen dienen te worden genomen. Een beheersplan geldt voor een periode van maximaal zes jaren en kan worden verlengd.

Het is verboden zonder vergunning van Gedeputeerde Staten projecten te realiseren of "andere handelingen" te verrichten, die – gelet op de instandhoudingsdoelstelling – de kwaliteit van het gebied kunnen verslechteren of een verstoring effect kunnen hebben¹⁾. Van verslechtering of verstoring is – volgens de wet – in ieder geval sprake, indien het betrokken project of de betrokken handeling tot aantasting van de natuurlijke kenmerken van het gebied kan leiden.

Voor nieuwe projecten, handelingen of plannen die afzonderlijk of in combinatie met andere significante gevolgen voor het betrokken gebied kunnen hebben, wordt een "passende beoordeling" gemaakt van de gevolgen voor het gebied. Daarbij wordt rekening gehouden met de instandhoudingsdoelstelling.

1.3. Soortbescherming: Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet bevat onder meer verbodsbepalingen met betrekking tot het aantasten, verontrusten of verstoren van beschermde dier- en plantensoorten, hun nesten, holen en andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfsplaatsen. De wet maakt hierbij een onderscheid tussen "licht" en "zwaar" beschermde soorten (respectievelijk tabel 1 en tabel 2 en 3).

Indien sprake is van bestendig beheer, onderhoud of gebruik dan wel van ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, gelden voor sommige, met name genoemde soorten van tabel 1, de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet niet. Er is dan sprake van vrijstelling op grond van de wet. Voor zover deze vrijstelling niet van toepassing is, bestaat de mogelijkheid om van de verbodsbepalingen ontheffing te verkrijgen van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

De Flora- en faunawet is in zoverre voor de onderhavige procedure van belang, dat bij de voorbereiding van het plan moet worden onderzocht of deze wet de realisering van het project niet in de weg staat. Dit zal zich voordoen, wanneer de uitvoering tot ingrepen noodzaakt waarvan moet worden aangenomen dat daarvoor geen ontheffing ingevolge de Flora- en faunawet zal worden verkregen. In dat geval is het bestemmingsplan vanwege de Flora- en faunawet niet uitvoerbaar.

1.4. Doel

Samenvattend betekent dit dat inzicht moet worden verkregen in:

- de aanwezigheid van Natura-2000 gebieden (gebiedsbescherming) en de effecten van de ruimtelijke ingreep op deze gebied(en);
- de aanwezigheid van beschermde dier- en plantensoorten of leefgebieden van beschermde diersoorten en in de effecten van de ruimtelijke ingrepen op deze soorten (soortbescherming).

Voorliggende notitie bevat de beoordeling van de gevolgen van de ontwikkeling op de te beschermen natuurwaarden.

¹⁾ Volgens de EU-handleiding treedt "verslechtering" op, wanneer de door de habitat ingenomen oppervlakte afneemt of wanneer er een dalende lijn optreedt met betrekking tot de specifieke betekenis van een gebied voor de instandhouding van de habitat of de daarmee "geassocieerde typische soorten" op lange termijn. Van "verstoring" is volgens de EU-handleiding sprake, wanneer uit populatiedynamische gegevens blijkt dat de soort het gevaar loopt niet langer een levensvatbare component van de natuurlijke habitat te blijven.

1.5. Verantwoording

De toets beschrijft de gevolgen van het beoogde voornemen op te beschermen soorten ingevolge de Flora- en faunawet en de gebiedsbescherming ingevolge de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn. De mogelijke aanwezigheid van soorten wordt bepaald aan de hand van:

- literatuuronderzoek (diverse ecologische verspreidingsatlassen en internet);
- algemene kennis over het voorkomen van de Nederlandse flora en fauna;
- locatiegegevens in de vorm van foto's en een locatiebezoek.

2. Beschikbare gegevens van het plangebied

7

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de aanwezigheid van beschermde gebieden en beschermde soorten.

2.1. Gebiedsbescherming: Natura-2000 gebieden

Het plangebied zelf maakt geen onderdeel uit van een Natura-2000 gebied dat is beschermd in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Op circa 7 kilometer afstand is het Natura 2000-gebied Veerse Meer gelegen. Ook Westerschelde en Voordelta liggen op 8 à 10 kilometer.

2.2. Beschikbare inventarisatie gegevens Natuurloket

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de beschikbare gegevens over het voorkomen van de diverse soortgroepen in het plangebied. Een eerste indruk van de betekenis van het plangebied voor beschermde natuurwaarden kan worden verkregen door het raadplegen van het Natuurloket¹⁾.

Kilometerhokken

Het plangebied is gesitueerd in het kilometerhok 31-392. Dit kilometerhok bestaat hoofdzakelijk uit het stedelijk gebied van Middelburg en een klein deel agrarisch gebied.

Bijzondere soorten

Rapportage voor kilometerhok X:031 / Y:392							
Soortgroep	FF*	FF23*	H/V*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	2	1		3	goed	-	1991-2004
Mossen					niet onderzocht		1996-2006
Korstmossen					niet onderzocht		1991-2006
Paddestoelen				1	slecht	0%	1990-2005
Zoogdieren					niet onderzocht		1995-2005
Broedvogels		34		5	goed	0%	1994-2005
Watervogels		19	19		goed	0%	96/97-03/04
Reptielen					niet onderzocht		1991-2005
Amfibieën	1	1	1		slecht	26-50%	1991-2005
Vissen					niet onderzocht		1991-2005
Dagvlinders					goed		1995-2005
Nachtvlinders					matig		1980-2005
Libellen					goed		1991-2005
Sprinkhanen					niet onderzocht		1991-2005
Overige ongewervelden					niet onderzocht		1991-2005

* Legenda

FF = Flora- en faunawet lijst 1 / lijst 2+3
H/V = Habitatrichtlijn (alleen bijlage 1 en 2) of Vogelrichtlijn
RL = Rode Lijst
(#) = tevens meetnetgegevens verzameld.

Volledigheid onderzoek: Hiermee wordt aangegeven of op basis van de gebrachte bezoeken een volledig overzicht is te verwachten van de soorten van de betreffende soortgroep. Een **toelichting** op deze categorieën kunt u vinden onderaan deze rapportage.

Actualiteit: per groep is aangegeven uit welke periode de gegevens zijn opgenomen.

■ niet van toepassing

Landelijke vegetatiedatabank: [gegevens inzien van dit hok](#)

Figuur 2 Rapportage van het Natuurloket

Het Natuurloket geeft aan dat de vaatplanten, broedvogels, watervogels, dagvlinders en libellen goed zijn onderzocht. De overige soortgroepen zijn matig of niet onderzocht. Van de vaatplanten is er één soort van tabel 2/3 waargenomen en twee soorten van tabel 1

¹⁾ Het Natuurloket is een gezamenlijk initiatief van het Ministerie van LNV en de Vereniging Onderzoek Flora en Fauna (VOFF). In de VOFF zijn Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's) verenigd. Het Natuurloket heeft als doel de toegankelijkheid van gegevens over de aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten in Nederland te vergroten (www.natuurloket.nl). De gebiedsinformatie is gebaseerd op waarnemingen die verzameld zijn door de PGO's.

Er zijn 34 soorten broedvogels vastgesteld, waarvan er 5 staan vermeld op de Rode lijst. Er is één soort amfibie gemeld van tabel 1 en één van tabel 2/3 (tevens habitatsoort). Deze laatste soort betreft de rugstreeppad. Deze soort komt verspreid over Walcheren geregeld voor en heeft (de randen van) Middelburg als vast leefgebied, zij het in sterk wisselende aantallen en locaties.

De beschikbare gegevens van het Natuurloket geven geen volledig beeld van de te beschermen natuurwaarden in het plangebied. Op grond van het grondgebruik en de inrichting van de directe omgeving kan wel een goede inschatting worden gemaakt van de soorten die in het plangebied voor kunnen komen.

2.3. Locatiebeschrijving

Inrichting en gebruik

Het plangebied omvat de volgende elementen

- akkerland en grasland;
- sloot langs de President Rooseveltlaan en tussen de landbouwpercelen;
- struweelbeplanting langs de President Rooseveltlaan en op de rand van de akker.

Het akkerland is een smal perceel maar wordt gebruikt voor de gangbare teelten. Het grasland wordt intensief beheerd ten behoeve van begrazing (schapen).

De sloot tussen het akkerland en grasland is smal en valt droog. De sloot langs de President Rooseveltlaan is waterhoudend.

In de directe omgeving in een kleine schuur gelegen. Deze zal niet worden gesloopt.



Figuur 3 Sfeerbeeld van de locatie. De beoogde brandweerkazerne ligt achter de beplanting



Figuur 4 Beeld vanaf de President Rooseveltlaan: dichte beplanting en wegberm en langs de akker.

Natuurwaarden op het terrein en in de directe omgeving

Flora

Gezien het intensieve gebruik van het gebied (gangbare landbouw) zijn bijzondere planten niet te verwachten. Ook in de sloten of de berm van de President Rooseveltlaan zijn geen beschermde soorten te verwachten. Dit geldt voor zowel het plangebied als de directe omgeving.

De bij het Natuurloket aangegeven bijzondere soorten van tabel 2/3 zijn mogelijk een tongvaren (muurbegroeiing in de binnenstad) of een orchidee in het parkgebied Ter Veste.

Vogels

Broedvogels zijn te verwachten in de beplanting. Het betreft hier soorten die broeden in struiken en bomen. Op de agrarische percelen zijn door het beheer en de ligging geen broedvogels te verwachten.

Alle broedvogelsoorten worden beschouwd als extra te beschermen soorten in de Flora- en faunawet.

Zoogdieren

Er zijn in de wegberm en de slootkanten sporen waargenomen van mollen of muizen. Het betreft hier de algemene soorten die staan vermeld op tabel 1 van de Flora- en faunawet. Het plangebied heeft geen functie voor vlermuizen. De sloot langs de President Rooseveltweg is niet geschikt als leefgebied voor de waterspitsmuis (te brak).

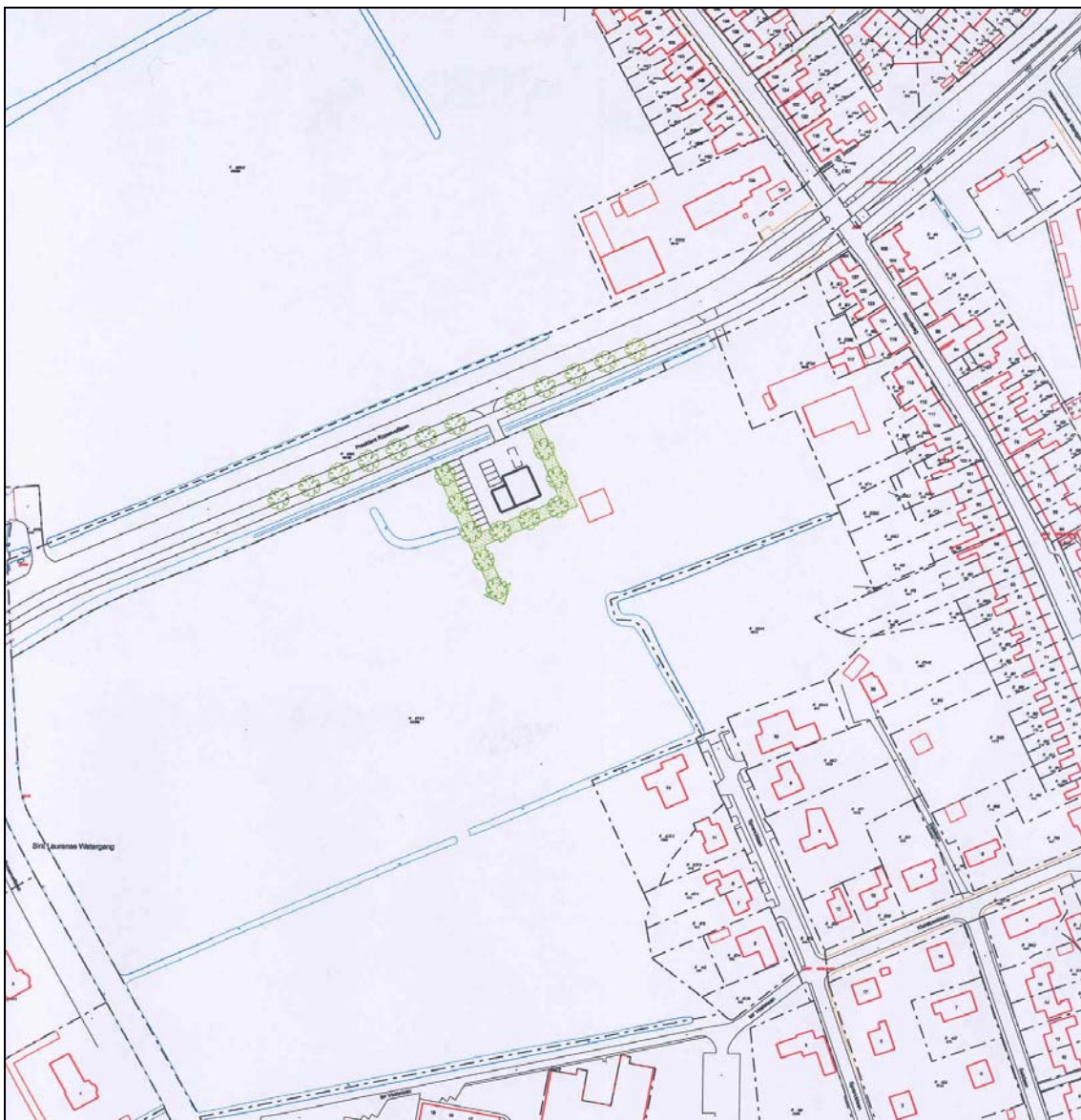
Amfibieën en reptielen

Landbouw percelen zijn ongeschikt als leefgebied van amfibieën. De verruigde slootkanten en de beplantingsstrook zijn mogelijk een geschikt landbiotop voor een soort als de gewone pad en misschien ook wel de rugstreeppad. Deze geschiktheid wordt mede bepaald doordat de be-

planting aansluit op het gevarieerde lint van Sint Laurens. In de tuinen van dit bebouwingslint zijn vijvers en sloten aanwezig die geschikt zijn als voortplantingswater voor amfibieën. Dit betreft de algemene soorten zoals kleine watersalamander, groen en bruine kikker, gewone pad (alle van tabel 1 van de Flora- en faunawet) en mogelijk ook rugstreeppad(tabel 3 van de Flora- en faunawet).

Insecten en vissen

In het plangebied komen geen biotopen voor die geschikt zijn voor (extra) te beschermen soorten vlinders en libellen ingevolge de Flora- en faunawet. De sloten zijn licht brak van karakter en vormen daarmee geen geschikt leefgebied voor soorten als modderkruipers.



Figuur 5 Plankaart van de brandweerkazerne

3. Verwachte effecten op natuurwaarden

11

In dit hoofdstuk worden de mogelijke effecten op beschermde gebieden en beschermde soorten weergegeven.

3.1. Effecten op beschermde gebieden

In de directe omgeving is geen Natura-2000 gebied aanwezig. Gebiedsbescherming is derhalve niet aan de orde.

3.2. Effecten op beschermde soorten

Met de beschikbare basisgegevens en het inzicht in de voorgenomen veranderingen kan een inschatting gemaakt worden van de huidige en toekomstige functies van het gebied voor flora en fauna. Effecten van de ingreep op beschermde soorten betreffen:

- bouwrijp maken van de kavel;
- bouw van de brandweerkazerne;
- gebruik van de brandweerkazerne.

Effecten als gevolg van het bouwrijp maken van de kavel

Mogelijke verstoringen

Het bouwrijp maken van de kavel omvat de volgende werkzaamheden:

- rooien van struweel beplanting over een lengte van circa 50 meter;
- leggen van een duiker in de sloot langs de President Rooseveltlaan (lengte circa 10 meter);
- dempen van de droge sloot tussen het akkerland en grasland (lengte circa 50 meter).

Deze werkzaamheden kunnen leiden tot een aantasting of verstoring van aanwezige wettelijk te beschermen broedvogels, zoogdieren en amfibieën.

Oordeel

Het rooien van de beplanting en dempen van sloten kan zeker leiden tot het (onbewust) verstoren en zelfs doden van broedvogels, zoogdieren en amfibieën. Verstoring van broedvogels, bijvoorbeeld als gevolg van het rooien van beplanting is niet toegestaan. Rooiwerkzaamheden dienen dan ook buiten het broedseizoen plaats te vinden. In de beplanting zijn geen broedvogels met een vaste nestplaats.

Door het treffen van mitigerende maatregelen is te voorkomen dat beschermde zoogdieren en amfibieën worden verstoord of gedood. Deze maatregelen zijn.

- De slootkanten van de sloten die gedempt worden geregeld maaien en het maaisel afvoeren. De korte vegetatie is ongeschikt als leefgebied. Eventueel aanwezige dieren zullen wegtrekken.
- Het dempen van de droge sloot beginnen aan de kopse kant en in westelijke richting opwerken. Eventueel aanwezige dieren worden dan niet ingesloten maar kunnen in westelijke richting vluchten.
- Struweel beplanting ruim voor de werkzaamheden reeds rooien. Bij voorkeur in de periode augustus/september. Een gefaseerde uitvoer in minimaal twee delen heeft de voorkeur.
- Het gerooide deel schoon opleveren en als het aangrenzende akkerland beheren.

Effecten als gevolg van de bouw van de brandweerkazerne

Mogelijke verstoringen

Indien het bouwrijp maken van de kavel is uitgevoerd, zoals hiervoor is beschreven, zullen er geen beschermde soorten aanwezig zijn. Er is echter een kans dat in de te behouden struweelbeplanting broedvogels aanwezig zijn. Daarnaast kunnen de bouwwerkzaamheden het gebied geschikt maken als voortplantingslocatie voor rugstreeppad.

Oordeel

Werkzaamheden mogen niet worden uitgevoerd binnen 20 meter van een nest. Indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden aangevangen is de kans gering dat een vogel binnen 20 meter van het bouwterrein een nest zal beginnen.

De eventuele vestiging van rugstreeppadden kan worden voorkomen door het bouwterrein (bouwput, rijsporen en gronddepots) zo droog mogelijk te houden. Het gebied is dan niet geschikt als voortplantingslocatie.

Effecten als gevolg van het gebruik van de brandweerkazerne*Mogelijke verstoringen*

Het gebruik van de brandweerkazerne zal mogelijk een verstoring van vogels, zoogdieren of amfibieën in de omgeving tot gevolg kunnen hebben.

Oordeel

Het gebruik van de brandweerkazerne zal naar verwachting geen extra verstoring van vogels of zoogdieren in de omgeving veroorzaken. Het betreft hier beperkte ontwikkeling in de randzone van een intensief gebruikte stadsrand. De President Rooseveltlaan is een van de hoofdwegen van Middelburg en wordt dus intensief gebruikt. Verstoringgevoelige natuurwaarden zijn in de directe omgeving van deze weg niet te verwachten.

3.3. Zorgvuldig handelen

In de Flora- en faunawet staat ook het principe van "zorgvuldige handelen" beschreven. Dit is gericht op het voorkomen van onnodige slachtoffers, ook voor algemene soorten waarvoor een vrijstelling geldt. Uit het oogpunt van zorgvuldig handelen is het wenselijk om ruim voorafgaande aan de feitelijke ingreep de grasvegetatie, waar ingrepen zullen plaatsvinden, (frequent) kort te maaien en het maaisel af te voeren. Hierdoor wordt het gebied minder geschikt als leefgebied voor kleine zoogdieren en broedvogels. Deze zullen wegtrekken of zich niet vestigen. De kans op het onbewust doden van deze toch (algemene) dieren is daardoor duidelijk geringer en hiermee kan worden voldaan aan de doelstelling ten aanzien van het zorgvuldig handelen, zoals vastgelegd in de Flora- en faunawet.

Tevens is het wenselijk om eventueel braakliggende delen van het perceel ook frequent te maaien zodat dieren zich hier niet vestigen.

4. Conclusies beoordeling

13

Op grond van de beschikbare gegevens en de uitgevoerde beoordeling zijn de volgende conclusies getrokken.

Gebiedsbescherming

In de directe omgeving is geen Natura-2000 gebied aanwezig. Gebiedsbescherming is derhalve niet aan de orde.

Soortbescherming

Beschermen soorten

De werkzaamheden kunnen leiden tot een aantasting of verstoring van aanwezige wettelijk te beschermen broedvogels, zoogdieren en amfibieën. Door het toepassen van mitigerende maatregelen is verstoring van broedvogels uit te sluiten. In het plangebied zijn alleen algemene soorten zoogdieren en amfibieën aanwezig. Voor deze soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt een vrijstelling. De rugstreeppad komt nu niet in het plangebied voor. Door het treffen van maatregelen is ook te voorkomen dat deze soort zich tijdens de bouwwerkzaamheden vestigt.

De aanvraag van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet nodig. De werkzaamheden mogen niet leiden tot een verstoring van broedvogels en er dient uit te worden gegaan van het principe van zorgvuldig handelen.

Aanbeveling

Het verdient aanbeveling om het gebouw en de directe omgeving van de brandweerkazerne dusdanig in te richten dat het een aantrekkelijk leefgebied kan worden voor vogels, zoogdieren en amfibieën.